

Gillevägen-Planiavägen (Sickla)

Stadsbyggnadsprojekt för Gillevägen-Planiavägen, Sicklaön 276:1, Sickla på västra Sicklaön, Nacka kommun

Gestaltningssprogram

Dnr KFKS 2015/26-214

Projekt 9248

Illustration av möjlig byggnad sett från Gillevägen

Innehållsförteckning

1. Inledning

Syfte

Innehåll och funktion

Dokumentets status

Processen

2. Analys och idé

Övergripande

Kulturhistoriks närmiljö

Naturvärden

Landskaps- och stadsbild

Grönstruktur

Bebyggelsetypologier

Siktlinjer

Ljuförhållanden

Kopplingar och riktningar

3. Idé för det offentliga rummet

4. Idé för byggnad

5. Skuggstudie

Medverkande: Programmet med dess illustrationer och foton har tagits fram av Liljewall arkitekter och Onzo AB i samverkan med Sweco/ Nacka kommun. Stockholm 2016.

1. Inledning

Syfte

Gestaltningssprogrammet har tagits fram i syfte att tydliggöra detaljplanen i text och illustrationer avseende byggnadernas och utemiljöns utformning. I gestaltningssprogrammet framgår vilka principer som ska tillämpas för nya byggnader och för gestaltning av utomhusmiljön.

Avsikten med gestaltningssprogrammet är att för berörda parter fastställa vikten av, och definiera de enskilda byggnadernas gestaltning. Denna handling uttrycker en ambition och kvalitetsnivå som alla inblandade parter står bakom beträffande utformning, material, teknik och utförande.

Innehåll och funktion

Programmet innehåller en beskrivning av tankarna bakom bebyggelseförslaget och hur det bör genomföras för bästa resultat.

Dokumentets status

Gestaltningssprogrammet ska ge vägledning till utformning av tomt och byggnader utöver detaljplanens bestämmelser och beskrivning. Det ska förtydliga och komplettera intentionerna i detaljplanen och utgöra program för kommande projekterings- och granskningsinsatser. Tillsammans med detaljplanen utgör gestaltningssprogrammet också underlag vid upprättande av exploateringsavtal.

Processen

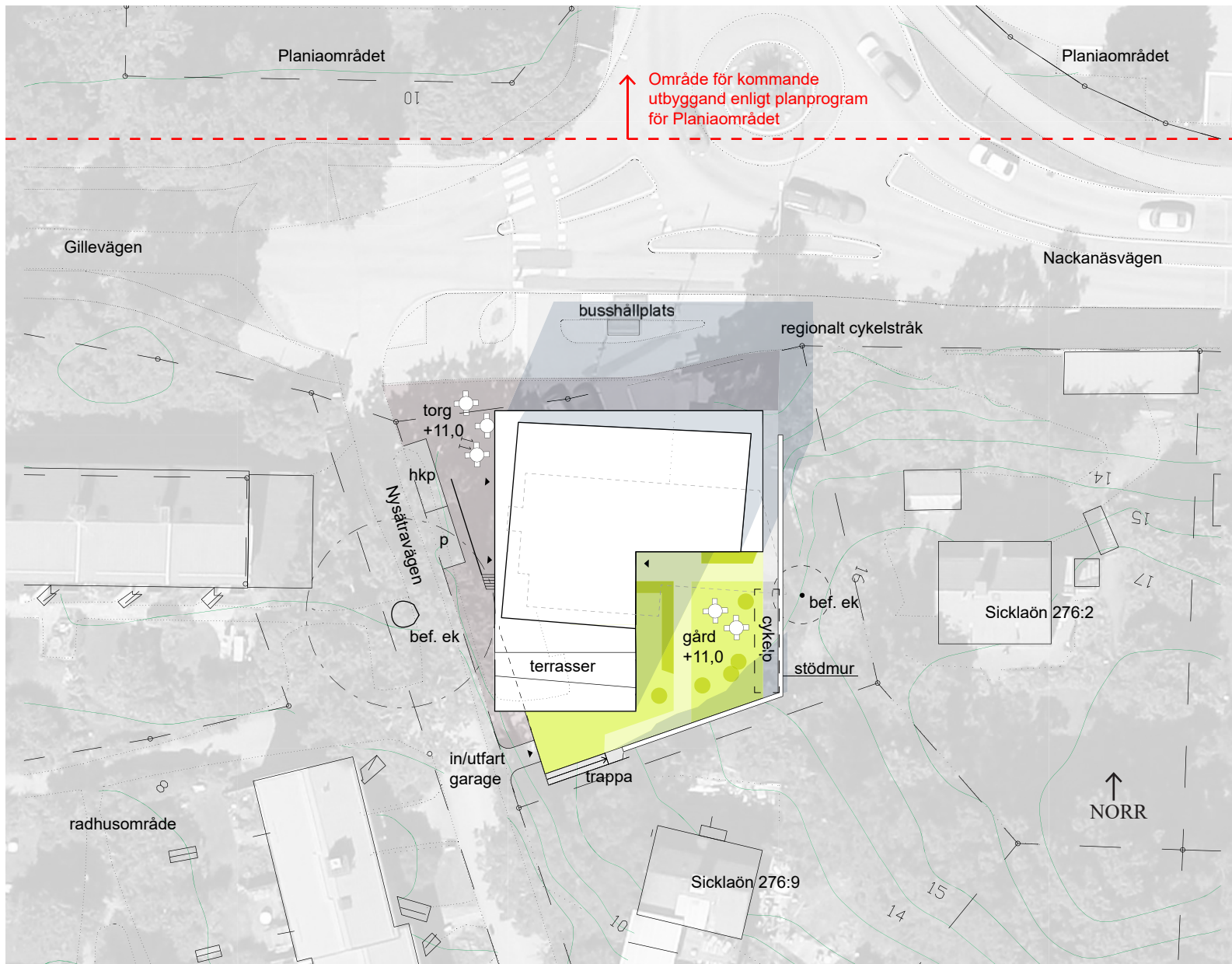
Programmet ska biläggas förslag till detaljplan och i dess slutgiltiga form utgöra fördjupad beslutsgrund för antagande av detaljplan. Gestaltningssprogrammet ska även utgöra beslutsgrund i efterföljande bygglovs- och genomförandeprocess.

Fastigheten inom röd ruta

Fastigheten inom röd streckad ruta

Fastigheten bebyggd enligt förslaget. Skala 1:500

2. Analys och idé

Övergripande

Analys: Fastigheten är visuellt exponerad i fonden av Planiavägen och är det sista en trafikant ser av stadsbebyggelse innan avfärd från Sicklaön. Därför bör utformningen vara anspråksfull och visuellt intressant. Närområdet är småskaligt med äldre villa- och radhusbebyggelse. Samtidigt planeras för en tätare stadsbebyggelse i direkt anslutning till fastigheten, inom det så kallade Planiaområdet. Fastigheten befinner sig därmed i en zon mellan det småskaliga/gröna och det storskaliga/täta.

Idé: Bygganden förhåller sig tydligt till det offentliga med en bottenvåning för verksamheter mot Planiavägen och en del av Nysätravägen. Utrymme ges för ett litet torg/platsbildning. Entrén till bostäderna finns på Nysätravägen vid det lilla torget. Torget, gatan, hantering av höjdskillnader, sambandet med befintlig ek samt garageinfarten ska ses som en gestaltningsmässig helhet.

Volymen ska delas in i tre horisontella delar: en bottenvåning, tre bostadvåningar och en takvåning. Tak- och bottenvåning ska vara något indragna för att förtydliga våningarnas särart. Byggnaden ska tydliggöra en horisontalitet som en blinkning till cirkulationsplatsens och vägens riktning. Detta tema ska löpa runt hela bygganden.

Tänkt byggnad sedd från söder

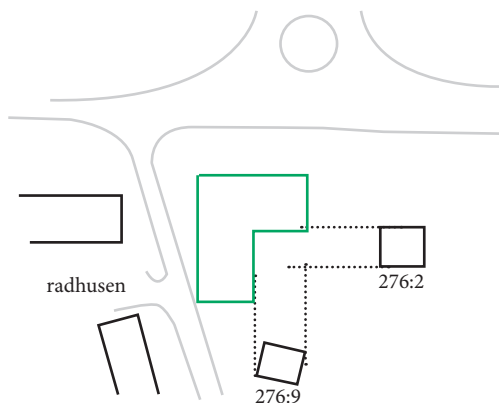

Tänkt byggnad sedd från norr och Planiavägen

Kulturhistorisk närmiljö

Analys: De angränsande fastigheterna Sicklaön 276:2 och 276:9 är bebyggda med enfamiljshus från tidigt 1900-tal. Husen är byggda i souterräng, med höga brutna tak och fasader i ljus puts och träpanel. På andra sidan Nysätravägen ligger ett radhusområde från 1940-talet. Radhusområdet är utpekad som särskilt värdefull kulturmiljö med ett lokalt intresse för kulturmiljövården. Bebyggelsen norr om fastigheten och cirkulationsplatsen kommer ersättas/omvandlas på sikt (Planområdet).

Idé: Ny byggnad förhåller sig gestaltningsmässigt till befintlig miljö genom att *kontrastera* mot äldre tiders bebyggelse. Gestaltningen *hämtar* också upp en väsentlig kvalitet i angränsande villor och i radhusområdet; dess enkla, rena linjer och stora obrutna ytor. Föreslagen ny byggnad placerar sig i relation till radhuseområdet samt de två angränsande villorna. Se diagram nedan. Gården, terrasserna och fasadmaterialet ger en mjuk övergång till den äldre villabebyggelsen.

Relation till angränsande bebyggelse

Radhusområde ritat av Backström & Reinius

Naturvärden

Analys: En ek med dokumenterat höga naturvärden finns på Nysätravägen, strax utanför fastighetens västra gräns. Huvuddelen av fastigheten är idag hårdgjord eller bebyggd, men naturmark finns i form av en backe med lövträd. Två mindre ekar finns öster och delvis söder om byggnaden.

Idé: Mängden hårdgjord yta kommer med förslaget i stort sett vara lika som idag. Det är främst förslagets överbyggda garage som kräver en del schaktning. Garagets bjälklag ska dock vara planterbart. Eken behålls men kommer behöva beskäras inför byggnation. Dagvatten kan fördröjas lokalt genom stenkista i norra delen av fastigheten. Gården liksom terrasserna kommer kunna hysa grönska och viss biologisk diversitet.

Fastigheten sedd mot öster, Sicklaön 276:2 tronar i fonden.

Fastigheten sedd mot väster. Den bortre eken står väster om Nysätravägen och ska behållas

Landskaps- och stadsbild

Analys: Fastigheten ligger i gränzonen mellan Nysättras småskaliga villa-bebyggelse och Planiaområdet samt Sicklas storskaliga verksamhets- och handelsområde. Vid färd söderut mot Nackareservatet är fastigheten viktig då det blir det sista av tät stad som trafikanter ser. Vid motsatt färd norrut kan den även ses som en port till Nackas centrala delar, med en tät bebyggelse som hänger ihop med hela det täta Stockholm. Fastigheten kommer på sikt att ännu tydligare ligga i gränlandet mellan stad och land då Planiaområdet byggs ut med stora flerbostadshus.

Idé: Utformningen är anspråksfull och visuellt intressant. Gaturummet inramas, inte minst mot Nysättravägen där ett litet torg med en lokal för verksamhet kommer bidra positivt till stadsbilden. Bygganden markerar en övergång mellan två stadstyper och detta är synligt i utformningen.

Grönstruktur

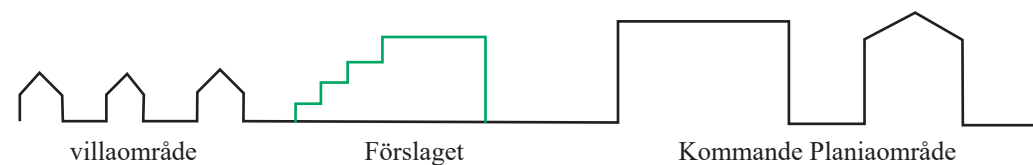
Analys: Fastigheten berörs inte av något utpekade grönstråk i kommunens dokument.

Idé: Nysättravägen *upplevs* med sin stora ek, de lummiga villaträdgårdarna respektive radhus som en lugnt och grönt stråk. Denna upplevelse ska bevaras i och med förslagets genomförande.

Bebyggelsestypologier

Analys: Angränsande bebyggelsestypologier på samma sida Nackanäs/Gillevägen är enfamiljshus och radhus. Norr om vägen planeras högre flerbostadshus i minst fyra våningar.

Idé: Förslaget blir med sin utformning en övergång, en mellanskala, mellan stad- och villaområde. Se bild nedan.

Siktlinjer

Analys: En byggnad på Sicklaön 276:1 får inte bara rollen som fond utan även knytpunkt där fler vägar möts. Siktlinjer från befintliga villor kommer påverkas av en ny högre byggnad.

Idé: Siktlinjen från Sicklaön 276:2 (angränsande fastighet åt öster) förändras men hänsyn har tagits i och med placeringen av byggnaden. Den inre fasaden löper i stort sett i liv med befintlig villa. Mot söder och mot Sicklaön 276:9 (angränsande fastighet åt söder) finns en bebyggelsefri zon. Inga viktiga siktlinjer bryts sett från ögonhöjd från omkringliggande gator. Byggnaden är placerad med hänsyn till radhusområdet genom dels att byggnadens liv är indraget från Nysätravägen, dels genom terraseringen mot söder.

Ljuförhållanden

Analys: Fastigheten ligger lågt relativt övriga fastigheter i kvarteret. Den västra sidan av fastigheten, längs Nysätravägen, är solbelyst efter lunchtid och framåt.

Idé: En ny byggnad kommer skugga främst gatan norrut. Ingen nu boende drabbas av betydande skuggning på grund av förslaget. Förslaget torg kommer vara solbelyst från lunchtid och framåt. Se skuggstudie i slutet av dokumentet.

Gatunät och stråk

Analys: Norr om fastigheten, längs Nackanäs- och Gillevägen, löper det regionala cykelstråket. Dagens angöring till parkeringen på till Sicklaön 276:1 (som innebär att bilister backar ut över cykelbanan), frånvaron av övergångsställen, busshållplatsen läge samt höga farter på cyklisterna gör att situationen idag är problematisk med konflikter mellan trafikanter.

Idé: Förslaget innebär att fastigheten angörs från Nysätravägen och att befintlig in- och utfart till parkering försvinner. Det regionala cykelstråket, på kommunal mark, kommer på sikt att förtydligas.

Kopplingar och riktningar

Analys: Upplevda riktningar på platsen är tydligt nord-syd respektive öst-västliga.

Idé: Byggnaden placerar sig i rät linje mot busshållplats och gata och stärker därmed dagens riktningar. Triangeln som bildas mellan Nysätravägen och byggnadens liv blir en offentlig plats.

3. Idé för det offentliga rummet

Bygganden förhåller sig tydligt till det offentliga med en bottenvåning för verksamheter mot cirkulationsplatsen och Nackanäsvägen samt Nysätravägen. En del av fastigheten vigs för ett litet torg mot Nysätravägen. På torget finns parkering för besökare med nedsatt rörelseförmåga. Förslaget skapar en tydlig gräns mellan offentliga och privata zoner. Entrén till bostäderna finns på Nysätravägen vid det lilla torget. En entré till gården i form av en utomhustrappa finns nära fastighetsgräns i söder. Byggnaden kragar ut lite över torget för ökad offentlig karaktär.

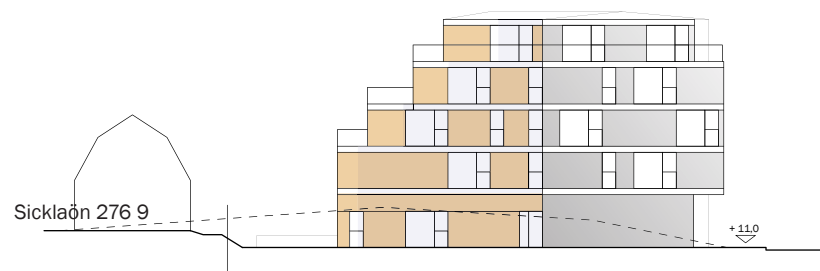
Torget, gatan, hantering av höjdskillnader, sambandet med befintlig ek samt garageinfarten ska ses som en gestaltningsmässig helhet. Torgets markbeläggning är i en rektangulär ofasad betongmarksten. Stödmur som krävs för att ta upp höjdskillnaden hos Nysätravägen ges en granitbeklädning. Räckerna ska vara i järnsmide och liksom övriga plåtdetaljer ska de målas grå. Belysning är lågt placerad längs fasad eller på pollare. Skyltning för den eller de verksamheter som kommer finnas i bottenvåningen görs med fördel utan så kallade ljuslådor. Friliggande lysande eller belysta bokstäver är att föredra.

Referensbild "torget"

Fasad mot norr

Fasad mot öster

skala 1:500

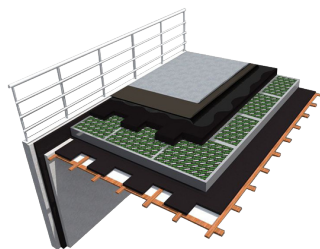
4. Idé för byggnaden

Volymen ska delas in i tre horisontella delar: en bottenvåning, tre bostads-
våningar och en takvåning. Tak- och bottenvåning ska vara något indragna
för att förtydliga våningarnas särart. Byggnaden ska tydliggöra en horison-
talitet som en blinkning till cirkulationsplatsens och vägens riktning. Detta
tema ska löpa runt hela bygganden. Fasader ska bestå av våningshöga
partier plåtar i aluzink mot gatorna och trä eller trälaminat mot gården (ex
Interwood-Vivex). Dessa tillsammans med våningshöga glaspartier varvas
längs band (max 0,5 meter höga) av ljus (ex offwhite) slät puts. Skivor med
trä eller trälaminat placeras mot gården samt terrasserna och zink mot
övriga. Räckena ska vara i järnsmide och liksom övriga plåtdetaljer ska
de målas grå. För att hålla nere bjälklagshöjden på terrasserna föreslås
isolering av ex FOAMGLAS. Gärna i kombination med bärande delar, se
exempelvis stomsystemet "Koljern".

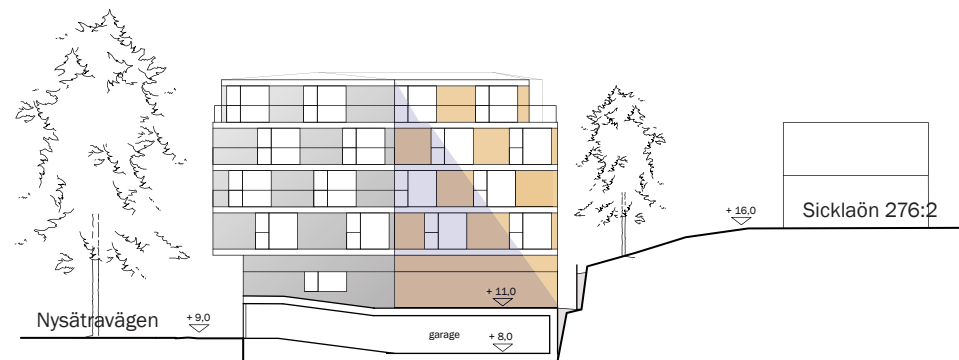
Det är viktigt att brottet mot den utgrävda delen på gården hanteras med
vackra stödmurar och/eller terrasseringar. Här kan eventuellt även cykel-
parkeringar med tak placeras.

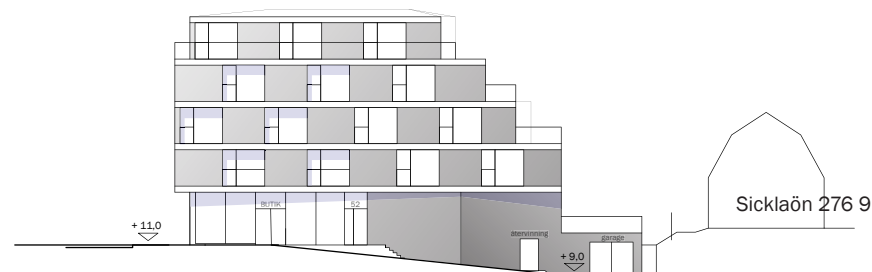
Referensbilder

Stomsystem "Koljern"; integrerad
bärning och isolering.

Fasad och sektion mot söder

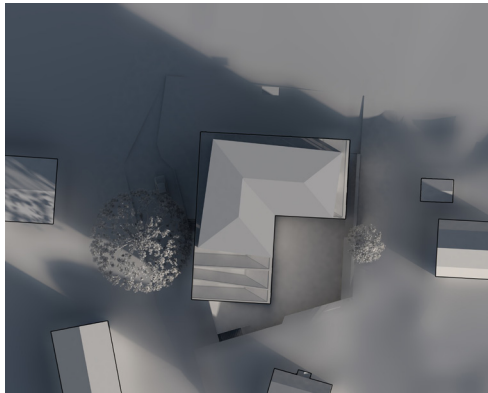
Fasad mot väster

skala 1:500

5. Skuggstudie

Nedan visas hur skuggorna med anledning av ny byggnad.

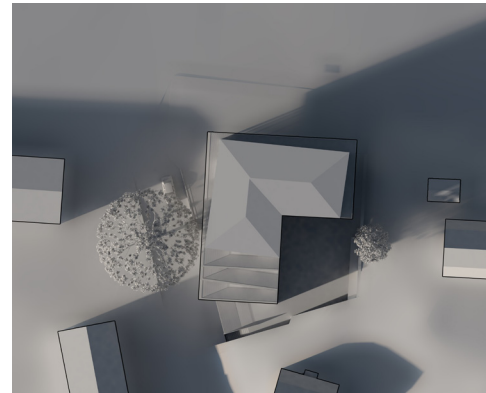
vårdagjämning

08:00

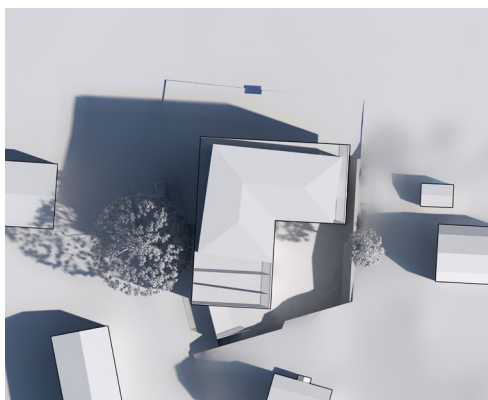

12:00

16:00

sommarsolstånd

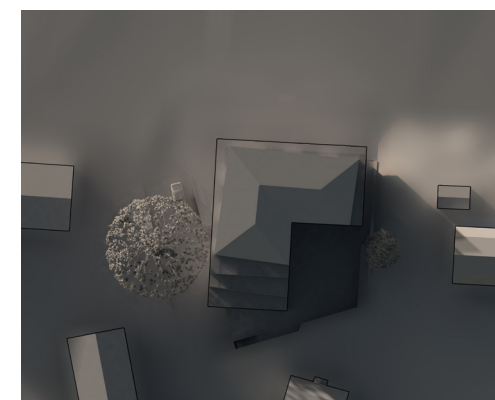
08:00

12:00

16:00

20:00